

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ : 270727 – 222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΙΑ ΤΗΛ : 919113 – 949422

www.syghrono.gr

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΤΜΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Διαγώνισμα στη Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου (5/10/2014)

Α. Κείμενο

Έχει μέλλον το παρελθόν;

Μια χώρα όπως η Ελλάδα, ένας λαός όπως οι Έλληνες, ένας πολιτισμός όπως ο ελληνικός είναι φυσικό να διαλέγεται με το παρελθόν του είτε για να αισθανθεί περήφανος και να αντλήσει από αυτό, είτε για να το κρίνει ξεπερασμένο και να προσπαθήσει να απαλλαγεί από το βαρύ φορτίο που κουβαλάει στους ώμους του. Στον διάλογο με το παρελθόν αναπτύχθηκαν δύο στάσεις: αυτή της λατρείας του παρελθόντος και της συνεχούς έως αποκλειστικής αναφοράς σ' αυτό (αρχαιολατρία, προγονοπληξία κ.τ.ό.) και η άλλη της πλήρους αποκοπής από αυτό ως τροχοπέδη για τη σύγχρονη εξέλιξη (νεωτερισμός, εκσυγχρονισμός κ.ά.). Η γνώμη μου είναι ότι και στις δύο περιπτώσεις πρόκειται περί ακραίων θέσεων, εξωπραγματικών και ανιστορικών. Το να απαρνείσαι την προσφορά του αρχαίου ελληνικού στοχασμού που έδωσε στον ελληνικό πολιτισμό μια ξεχωριστή θέση σ' ολόκληρο τον κόσμο και να τον αποκηρύσσεις στο όνομα μιας επιδιωκόμενης νέας αυτόνομης στάσης, είναι αρρωστημένο αν δεν είναι βλακώδες. Όπως και το να κρέμεσαι και να τελείς σε πλήρη και στείρα εξάρτηση από το «ένδοξο» παρελθόν, αντλώντας εύσημα από μόνο αυτό είναι εξίσου αρρωστημένο και αν μη τι άλλο δηλώνει αδυναμία επαφής με την πραγματικότητα.

Επειδή η ύπαρξη και η ίδια η ζωή μας τοποθετείται και ξεκινάει από το παρόν προσβλέποντας στο μέλλον, και επειδή από την άλλη μεριά η ύπαρξή μας είναι κατεξοχήν έγχρονη, δεν δικαιολογείται η αλαζονεία ότι ο κόσμος, ο πολιτισμός, η χώρα σου ξεκινάει και τελειώνει μ' εσένα! Γιατί δεν υπάρχει παρόν χωρίς παρελθόν και τανάπαλιν. Άλλωστε το ίδιο το παρόν είναι δύναμη παρελθόν σε σχέση με το μέλλον. Η αυτονόητη έμφαση στο παρόν πρέπει να αντλεί επιλεκτικά και να αξιοποιεί το παρελθόν για να δημιουργήσει ένα νέο δυναμικό παρόν. Αλλιώς έχει κανείς την ουτοπική αντίληψη ότι ανακαλύπτει για πρώτη φορά τον κόσμο.

Σε μια διαλεκτική και δημιουργική σχέση με το παρελθόν σου, δηλ. με την πολιτιστική σου κληρονομιά, με τον στοχασμό, τις αξίες και τα επιτεύγματα που

προηγήθηκαν, γονιμοποιείται το παρόν και ενεργοποιούνται πλευρές του αθέατες πριν. Το μήνυμα λ.χ. της ανάγκης μιας ανθρωποκεντρικής θεώρησης των πάντων, μιας αναζήτησης της πραγματικής γνώσης που περνάει μέσα από τις γνώσεις αλλά προχωρεί στη σύνθεση των γνώσεων με γνώμονα τον άνθρωπο, που γίνεται δηλ. σοφία, να τι μπορεί να πάρει ο Έλληνας -και όχι μόνον- από το παρελθόν του. Το ζητούμενο σήμερα στην επιστήμη, η δι-επιστημονικότητα, η δια-κλαδικότητα και η δια-θεματικότητα είναι σημερινά διδάγματα του ελληνικού παρελθόντος, σύγχρονα όσο ποτέ. Και πάντοτε με επίκεντρο τον άνθρωπο και την ανθρωπιά.

Γ. Μπαμπινιώτης

B. Ερωτήσεις

1. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.
(6 μονάδες)
2. Ποιες στάσεις δημιουργήθηκαν λόγω του διαλόγου με το παρελθόν; Ποια είναι η στάση του αρθρογράφου απέναντι σε αυτές;
(2 μονάδες)
3. α. Να εντοπίσετε στο παραπάνω κείμενο μία παρατακτική σύνδεση προτάσεων, μία υποτακτική σύνδεση προτάσεων και ένα ασύνδετο σχήμα.
β. Να αναγνωρίσετε τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις και να επισημάνετε το συντακτικό τους ρόλο:
 - i. Είναι βέβαιο ότι γλώσσες πεθαίνουν πάντοτε στην πορεία της ιστορίας.
 - ii. Έμαθα πως πήρες προαγωγή.
 - iii. Οι λαοί που έχασαν τη γλώσσα τους είναι ανίκανοι να προστατέψουν τον εαυτό τους.
 - iv. Η ανησυχία που εκφράζεται είναι μήπως η αναγκαστική αυτή προσκόλληση στην αγγλική γλώσσα εγκυμονεί κινδύνους για τη νέα ελληνική.(2 μονάδες)
4. Να γράψετε από ένα συνώνυμο για τις παρακάτω λέξεις: α) διαλέγεται, β) λατρείας, γ) απαρνείσαι, δ) ξεκινάει, ε) δυναμικό, στ) επιτεύγματα.
(2 μονάδες)

Γ. Παραγωγή Λόγου

Το σχολείο σας συμπράττει με ένα ξένο σχολείο στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού προγράμματος συνεργασίας σχολείων. Οι Ευρωπαίοι μαθητές αγνοούν την εικόνα της σύγχρονης Ελλάδας. Γράψτε τους μια επιστολή με την οποία θα τους βοηθήτε να διευρύνουν την εικόνα τους για την Ελλάδα τονίζοντας και τον αρχαίο πολιτισμό.
(8 μονάδες)